

Praha 24.8.2012
čj. SRS 035938/2012

Oblastní odbor SRS
Ztracená 1099/10
161 00 Praha 6

**Zpráva č. 17 oblastního odboru PRAHA
o výskytu škodlivých organismů a poruch
za období od 6.8.–26.8.2012**

1. Počasí

Po ochlazení z počátku sledovaného období, kdy noční teploty dosahovaly 7 °C až 14 °C, odpolední 18 °C až 23 °C, zasáhlo oblast velmi teplé počasí s postupně narůstajícími teplotami. Padly i historické teplotní rekordy. V Dobřichovicích u Prahy byla dne 20. srpna naměřena rekordní teplota 40,4 °C. Velmi teplé dny byly doprovázeny občasnými dešťovými srážkami různé intenzity. Po rekordních teplotách zasáhly část oblasti kroupy. Srážky byly opět lokálně doprovázeny větrnými poryvy. V poslední části období se noční teploty pohybovaly mezi 14 °C až 20 °C. Denní teploty dosahovaly 25 °C až 40 °C. S výjimkou bouřek vál slabý proměnlivý vítr. Za celé sledované období napršelo od 2 mm do 60 mm srážek. V oblasti převládá sucho.

2. Výskyt škodlivých organismů a poruch

Sledované období je již ve znamení končících žní, jejichž hladký průběh podpořilo teplé a suché počasí od poloviny sledovaného období. V současnosti probíhá příprava půdy, hnojení a výsev řepky ozimé. Na pozemcích s porosty brambor, cukrovky a kukuřice je patrný značný deficit vláhy. Dne 18. srpna začala sklizeň chmele.

OBILNINY

Většina porostů obilnin je sklizena.

Před sklizní porostu pšenice ozimé, podezřelého z výskytu **virových zakrslostí**, byl v okrese Kladno (Pchery, 7.8.) ještě odebrán vzorek, ve kterém byl laboratorně potvrzen výskyt **virové zakrslosti pšenice (Wheat dwarf virus WDV)**.

Výdroly obilnin až na výjimky nevzcházejí vlivem sucha. Na nepodmítnutých strništích v okrese Kladno (Běleč, Bratronice, Pchery, Zlonice, 23.8.) zjištěn silný výskyt **kříška polního (Psammotettix alienus)**.

OLEJNINY

ŘEPKA OZIMÁ (RF 00-12)

(suché semeno - 2. pravý list vyvinutý)

Vzhledem k trvajícím suchu dochází ke značně nerovnoměrnému vzcházení porostů.

OKOPANINY

BRAMBOR (RF 81-89)

(první listy žlutnou - rostlina plně odumřela)

Vlivem vysokých teplot a sucha sledovány na nati pouze slabé výskyty **plísně bramboru (*Phytophthora infestans*)**, a to plošně v okresech Kutná Hora, Nymburk a Příbram.

KUKUŘICE (RF 71-89)

(počátek tvorby plodu: zrna jsou zjistitelná: obsah vodnatý: cca 16 % sušiny - plná zralost: zrna ztvrdlá a lesklá: asi 75 % sušiny v zrnu)

První slabý výskyt **obecné snětivosti kukuřice (*Ustilago maydis*)** zjištěn v okrese Rakovník (Mutějovice, 21.8.).

V oblasti nárazníkové zóny v okrese Benešov (Borovnice, Poříčí nad Sázavou, Vlašim, 13.8.), Mělník (Čečelice, 6.8., Dřísy, Tišice, 14.8.) byly zjištěny a potvrzeny první výskyty, v okrese Praha-západ (Hole u Svrkyně, 20.7.) zjištěny a potvrzeny již další výskyty dospělců **bázlivce kukuřičného (*Diabrotica virgifera*)** ve feromonových lapácích. V zóně kontinuálního šíření v okrese Kutná Hora (Kobylnice nad Doubravou, 13.8., 22.8.) zjištěn silný výskyt dospělců.

Kontroly a záznamy výskytu dospělců na lepových deskách se provádí jednou týdně v období od 20.6. do poloviny října.

Doporučený termín prvního ošetření proti dospělcům v oblasti kontinuálního šíření na pozemcích s opakovaným pěstováním kukuřice nastává v období dvou až tří týdnů po zjištění prvního jedince ve feromonových lapácích, překračujících práh škodlivosti, který je stanoven na 35 a více dospělců v průměru na jeden lapák za 14 dnů.

Sledování výskytu tohoto nepůvodního škůdce a případná opatření proti němu jsou rozdílná dle zařazení okresů do předem vymezených zón. První zóna, tzv. oblast kontinuálního šíření v oblasti, zahrnuje okresy Kolín a Kutná Hora. Ochrana proti bázlivci kukuřičnému spočívá v uplatňování zásad integrované ochrany rostlin. Základem je omezení monokulturního pěstování kukuřice společně s využíváním preventivních agrochemických metod ochrany a chemických přípravků.

Do druhé zóny, tzv. nárazníkové, jsou zařazeny z naší oblasti okresy Benešov, Mělník, Mladá Boleslav, Nymburk, Praha hl.m., Praha-východ, Praha-západ. Zde jsou pěstitelé kukuřice povinni na pozemcích, kde byla pěstována tato plodina i v minulém roce, po vyhlášení signalizace Státní rostlinolékařskou správou provést chemické ošetření proti dospělcům bázlivce kukuřičného. Tato povinnost platí pro všechny pozemky v okruhu 40 km od pozorovacího bodu, kde byl tento škůdce zjištěn. Ošetření se provádí do dvou až tří týdnů po prvním zjištění a musí být minimálně jednou zopakováno.

Pozemky, pro které nebude vyhlášena signalizace a splňují výše uvedené podmínky /nárazníková zóna, opakované pěstování kukuřice, bez insekticidní ochrany proti larvám/, musí být ošetřeny nejpozději do 15. srpna.

ŘEPA CUKROVKA (RF 39)

(plodina úplně zapojena v porostu, listy pokrývají 90 % povrchu půdy)

První slabé výskyty **cerkosporové listové skvrnitosti řepy (*Cercospora beticola*)** zjištěny v okrese Kladno (Zlonice, 7.8.) a Kutná Hora (Miskovice, 9.8.). Porosty v oblasti trpí suchem.

CHMEL

CHMEL (RF 89)

(sklizňová zralost, hlávky uzavřené, kompaktní, lupulin zlatý, vůně plně vyvinutá a stabilizovaná)

Slabý výskyt **plísně chmele (*Pseudoperonospora humuli*)** zjištěn v hlávkách v okrese Kladno (Drnek, 9.8., Zlonice, 14.8.).

OVOCNÉ DŘEVINY

Jádroviny

JABLOŇ (RF 77-85)

(plod dosahuje asi 70 % konečné velikost - pokročilé zrání, nárůst intenzity odrůdově specifického zbarvení)

Silný výskyt **obaleče jablečného (*Cydia pomonella*)** pozorován v okrese Praha-východ (Otice u Svojšovic, 17.8., 20.8.). V okrese Kutná Hora (Kutná Hora, 9.8., 13.8., 16.8., Kaňk, 13.8., 16.8.), Mladá Boleslav (Březinka, 8.8., Týnec u Dobrovice, 10.8.) a Praha-východ (Otice u Svojšovic, 6.8.) zjištěn střední výskyt. Ostatní výskyty v oblasti dosahovaly slabých hodnot. Vše odpozorováno ve feromonových lapácích.

Sledování letu imag do feromonových lapáků se provádí 2x týdně od 10.5. do 15.9. a jednorázově se před sklizní zjišťuje počet napadených plodů. Proti obaleči jablečnému se ošetřuje při dosažení prahu škodlivosti po odkvětu, tj. při výskytu 2 vajíček/100 plodů s přilehlými listy, případně 10 motýlů /lapák/3-4 dny.

Výskyty **obaleče jabloňového (*Hedya nubiferana*)** dosahovaly v oblasti maximálně slabých hodnot. Vše odpozorováno ve feromonových lapácích.

Sledování letu dospělců obaleče jabloňového do feromonových lapáků se provádí 2x týdně od 1.5. do 15.9. Termín larvicidního ošetření je podle signalizace cca 7-12 dní po vrcholu letové vlny.

V oblasti byly také pozorovány maximálně slabé výskyty **obaleče zimolezového (*Adoxophyes orana*)** ve feromonových lapácích.

Sledování letu dospělců obaleče zimolezového do feromonových lapáků se provádí 2x týdně od 1.5. do 15.9. Na housenky 1. generace je nutné provést larvicidní ošetření v době maxima líhnutí (při >5 motýlů/lapák za 1 týden). Je-li let rozvleklý a nezaručuje-li délka reziduální účinnosti 1. aplikace dostatečnou spolehlivost, provedeme ještě 1 zásah.

Peckoviny

SLIVŮŇ (RF 79-85)

(plod dosahuje asi 90 % konečné velikosti - pokročilé zrání, nárůst intenzity odrůdově specifického zbarvení)

V okrese Kutná Hora (Dobrovítov, 16.8., 23.8.) zjištěn silný výskyt imag **obaleče švestkového (*Cydia funebrana*)** ve feromonových lapácích. Ostatní výskyty v oblasti byly slabé nebo bez výskytu. Silný výskyt larev v plodech pozorován v okrese Mladá Boleslav (Týnec u Dobrovice, 17.8.).

Sledování letu imag do feromonových lapáků se provádí 2x týdně od 1.5. do 15.9. a jednorázově se před sklizní zjišťuje počet napadených plodů.

Imaga létají ve dvou vlnách. Proti první generaci je třeba zasahovat jen v případě nízké násady plodů. Proti druhé generaci se doporučuje aplikovat registrované insekticidy za týden po vrcholu letu samců do feromonových lapáků, nebo při zjištění dvou a více vajíček na 100 náhodně odebraných plodech.

RÉVA VINNÁ (RF 81-83)

(počátek zrání, bobule získávají odrůdově specifické zbarvení - vybarvování bobulí)

Opakovaný velmi slabý výskyt **plísně révy (*Plasmopara viticola*)** na bobulích a slabý výskyt na listech pozorován v okrese Mělník (Mělník, 17.8.).

Pozorování se provádí při ukončení kvetení a dále v intervalu 14 dní až do 15.9. Na označených keřích se pozoruje 200 listů, 200 hroznů a určí se stupeň napadení.

Ošetření v období před květem, příp. v době kvetení, se provádí, pokud jsou vhodné podmínky pro šíření onemocnění a byly zjištěny první primární výskyty. Za základní ošetření se považují dvě ošetření v období po odkvětu. Dále ošetřujeme dle potřeby až do fáze zaměkání. Počet a intenzita (interval 10-14 dní) závisí na vhodnosti podmínek pro šíření choroby, intenzitě růstu a typu přípravku.

Opakovaný slabý výskyt **padlí révy (*Erysiphe necator*)** na bobulích zjištěn v okrese Mělník (Mělník, 17.8.).

Ve feromonových lapácích na vinicích v okrese Kutná Hora (Kutná Hora, 9.8.) a Mělník (Mělník, 7.8., 10.8., 14.8.) byly zjištěny pouze slabé výskyty **obalečíka jednopásného (*Eupoecilia ambiguella*)**. Ostatní pozorování v oblasti bez výskytu.

Slabý výskyt **obaleče mramorovaného (*Lobesia botrana*)** zjištěn ve feromonových lapácích v okrese Kutná Hora (Kutná Hora, 9.8.) a Mělník (7.8., 10.8.). Na vinicích v okrese Beroun (Karlštejn) nebyly ve sledovaném období zjištěny žádné výskyty.

Sledování letu imag do feromonových lapáků se provádí 2x týdně od 20.4. do ukončení letu 2. generace (zpravidla do 15.8.).

Ošetřuje se za 7-8 dní po vyvrcholení letu 1. nebo 2. generace. Proti 1. generaci se ošetřuje jen zcela výjimečně při malé násadě květenství (poškození mrazem, špatná diferenciací) a mimořádně silném výskytu motýlů ve feromonových lapácích. Ošetření proti 2. generaci je účelné zpravidla tehdy, když se při začátku hromadného letu zjistí při 2 až 3 denním intervalu 8-10 dospělců obalečíka jednopásného nebo obaleče mramorovaného v průměru na jeden lapák. Trvá-li let motýlů delší dobu (za chladného, deštivého a větrného počasí), je možno ošetření proti 2. generaci zopakovat s přihlédnutím k délce doby účinnosti použitého insekticidu.

Za oblastní odbor Praha zpracoval: Ing. Karel Štefan